

Handläggare
Daniel Edenborgh
08-508 270 91
daniel.edenborgh@stockholm.se

Till
Fastighetsnämnden
2013-08-27

Angående förslag till färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050

Remissvar

Förslag till beslut

Fastighetsnämnden beslutar att till kommunstyrelsens stadsmiljörotel överlämna och återropa kontorets svar på remissen ”Angående förslag till färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050”.

Juan Copoví-Mena
Förvaltningschef

Pontus Werlinder
Avdelningschef

Sammanfattning

Till fastighetskontoret har inkommit en skrivelse från Stadsmiljöroteln på Kommunstyrelsen, Dnr 000496/2013, beträffande förslag till ny färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2050. Remisstiden sträcker sig till den 27 september 2013.

Miljö- och hälsoskyddsämnden har tagit fram ett förslag till färdplan för hur Stockholm ska bli fossilbränslefritt år 2050. Färdplanen berör alla utsläpp av växthusgaser från uppvärmning och kylning av fastigheter, vägtransporter, tåg, sjöfart, viss flygtrafik samt all övrig gas och elanvändning för hushåll och verksamheter inom stadens gränser. Idag är utsläppen av växthusgaser 3,8 ton per person och år. Målet är att de år 2050 ska minskat till 0,4 ton per person och år.

Fastighetskontoret
Utvecklingsavdelningen

Hantverkargatan 2
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
fastighetskontoret@stockholm.se
stockholm.se/fastighetskontoret

Slutsatsen i rapporten är att det är möjligt att uppfylla färdplanens målsättning men för att lyckas fordras ett målvetet arbete, där staden inte rör över alla styrmedel.

Fastighetskontoret välkomnar den föreslagna färdplanen och anser den vara väl genomarbetad. Utmaningen för fastighetskontoret och andra fastighetsägare är att uppnå en så låg energiförbrukning och negativ miljöpåverkan som möjligt för olika helheter. Helheter kan vara i olika skala där olika faktorer styr. Exempelvis kan en helhet bestå av byggnaden och dess unika förutsättningar, förvaltningen av byggnaden samt hyresgästens verksamhet i byggnaden. Helheter kan även bestå av kvarter, områden och stadsdelar där ett antal aktörer och fastighetsägare måste samverka för att utveckla en bra helhet. Kontoret efterfrågar forum för att samverka och hitta sätt att förena och samverka kring olika faktorer och därigenom kunna bygga en bra helhet, oavsett skalan.

Kontoret efterfrågar en regelbunden uppföljning av färdplanen med tydlig ansvarsfördelning för att styra mot dess mål. Bör övervägas om ett forum behöver inrättas för att driva och samordna arbetet.

Färdplan 2050 anses ligga i linje med nationella och internationella målsättningar inom klimatområdet. Kontoret kommer även fortsatt att hålla hög ambitionsnivå och flytta fram positionerna.

Utlåtande Remissen

I budget för 2009 fastslog kommunfullmäktige att Stockholm ska vara fossilbränslefritt år 2050. Budget för 2012 innehöll ett uppdrag till Miljö- och hälsoskyddsnämnden om att ta fram en färdplan för hur Stockholm ska nå målet att fasa ut fossila bränslen som energikällor till 2050. Samtidigt som miljöförvaltningen har arbetat fram sitt förslag har Naturvårdsverket samordnat arbetet med en nationell färdplan för Sverige. Denna färdplan ska vara i samklang med EU:s färdplan för att uppnå FN:s klimatmål om högst två graders ökning av medeltemperaturen i atmosfären.

Ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 berör alla växthusgasutsläpp från uppvärmning och kylning av fastigheter, vägtransporter, tåg, sjöfart, Brommas flyg 915 m upp i luften, samt all

övrig gas- och elanvändning för hushåll och verksamheter inom stadens gränser.

Färdplanen inbegriper inte stockholmares resor, produktionen av livsmedel, varor och tjänster som stockholmare konsumerar som är producerade utanför stadsgränsen, inte heller freoner i köldmedia, byggavfall eller lustgas inom sjukvården.

År 2050 beräknas Stockholm ha 1,2 miljoner innevånare, det vill säga 40 % mer än idag. Beräkningarna har baserats på att även energibehovet kommer att öka med 40 %. Idag är utsläppen 3,8 ton CO₂e per person och år. Målet är att de ska vara 0,4 ton CO₂e per person och år 2050.

Slutsatsen i rapporten är att det är möjligt att uppfylla den målsättning som beslutats av Stockholms kommunfullmäktige, att Stockholm ska ha som en långsiktig målsättning att vara en fossilbränslefri stad 2050. För att lyckas fordras ett målvetet arbete, där staden inte rör över alla styrmedel.

Bakgrund

Fastighetskontoret har under en lång tid bedrivit ett aktivt och ambitiöst arbete inom miljöområdet, ofta i samarbete med andra delar av staden såsom exempelvis Energicentrum. Vid skrivande stund arbetar kontoret bland annat med klimat-, miljö- och energifrågor inom följande områden:

- Energiprojektet där kontoret investerar 205 mnkr i ett åttiototal byggnader slutförs under året. Energiprojektet består av följande två delar:
 - o Energieffektiviseringsentreprenad vilken syftar till att sänka byggnadernas energiförbrukning.
 - o Konverteringsentreprenad uppvärmningssystem med fossila bränslen konverteras till mer miljövänliga alternativ såsom fjärrvärme och värmepumpar.
- ISO certifiering under hösten, inom kvalitet och miljö, för att få ännu bättre struktur och arbetssätt.
- Energiledningssystem är under uppbyggnad.
- Driftpersonalen har utbildats i energioptimering.
- Deltagande i Fortums utvecklingsprojekt – Öppen fjärrvärme, vilket syftar till att hitta en modell för att utnyttja byggnaders överskottsenergi.

- Upprättande av solcellsanläggningar bland annat inom projektet Hållbara Järva där cirka 3200 kvm solceller installeras på taket till fyra idrottsanläggningar.
- År 2015 ska kontoret ha miljöcertifierat 100 byggnader. Miljöklassningssystemen använder kontoret som ett verktyg för:
 - o ständiga förbättringar i byggnaderna
 - o förbättra kontorets förvaltande av byggnaderna
 - o samarbeta med hyresgästerna för att minska deras negativa miljöpåverkan.
- Och så vidare.

Kontorets synpunkter

Fastighetskontoret anser att det framtagna förslaget på en färdplan som stakar ut vägen till ett fossilbränslefrött Stockholm år 2050 är väl genomarbetat.

Kontoret delar färdplanens uppfattning om att lösningen inte enbart handlar om att byta ut fossila bränslekällor mot förnybara bränslekällor. Utmaningen för fastighetsägaren ligger i att få en så energisnål helhet som möjligt med en så låg negativ miljöpåverkan som möjligt. En helhet som består av byggnaden, förvaltningen och den verksamhet som bedrivs i byggnaden.

Denna helhet påverkas av många faktorer vilka även kan variera beroende på respektive byggnads unika förutsättningar, exempelvis om byggnaden är en idrottshall eller är klassad som bevarandevärd. Faktorer såsom lagar, regler, riktlinjer, krav, styrmedel och andra intressen måste kunna förenas och samspela för att en riktigt hög ambitionsnivå ska vara nåbar vad gäller byggnadens energiförbrukning och dess negativa miljöpåverkan.

Kontoret erfar att samverkan och dialog har en positiv kraft vilken verkar för utveckling. Därför efterfrågar kontoret forum för diskussioner kring denna helhet och hur dessa faktorer kan fås att samspela på byggnadsnivå. Forum är även önskvärt för diskussioner kring helheter i större skala såsom kvarter, områden och stadsdelar.

För att färdplanen ska stärka kontorets pågående arbete med klimat-, miljö- och energifrågan så efterfrågas även en kontinuerlig uppföljning med tydlig ansvarsfördelning. Kontoret föreslår att ett forum inrättas med uppdrag att driva och samordna arbetet med att uppfylla färdplanens målformuleringar.

Färdplan 2050 anses ligga i linje med nationella och internationella målsättningar inom klimatområdet. Kontoret ser klimatfrågan som en oerhört viktig fråga och en fråga som mänskligheten måste finna en lösning på.

Fastighetskontoret anser att den framtagna planen har en tillräcklig ambitionsnivå som ska vara möjlig att uppnå inom utsatt tidsram. Planen sätter inga hinder för, där det är möjligt, nå snabbare resultat. Fastighetskontoret avser att även fortsatt hålla en hög ambitionsnivå med målsättningar som utmanar detta i enlighet med stadens ”Vision 2030”.

Slut